

Издава три пъти седмично
в помощнически, среда
и петък.
Абонамента: Б.
Годишно 150 лв., 1/2-год.
80 лв., 3-месечно 45 лв.
Абонамента изпраща на
исков 1-во число от ме-
сеца. — Винаги предплаща

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Органъ на общитѣ български търговско-индустриални интереси.
Редакторъ - издатель: П. Д. Драгулевъ

Цените за обявите са:
За въ сантиметр 250
лв. за година, а за по-малко
времетраене: 150 лв. за едного-
душевно; баласа, ре-
шения, циркуляри и прото-
коли по 150 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всичко, което се отнася до
вестника се адресира: до
П. Д. Драгулевъ, Варна, „Вестник“ 6.

Българска Генерална Банка — София

Капиталъ 12,000,000 лв. напълно внесени.

Основана въ 1906 год.

отъ Banque de Paris & des Pays-Bas, Paris; Banque Commerciale
Hongroise de Pest, Budapest u Allgemeine Oesterreichische Boden-
credit Anstalt, Vienne.

ЦЕНТРАЛА — СОФИЯ.

Клиенте: Бургасъ, Варна, Пловдивъ и Русе.

Извършва всички банки операции при най-изгодни усло-
вия, а именно: Отпуска кредити едновременно на църковни
книжа, портфейли, стоки, извършва преводи прости и телегр.
на страната и чужбина, ликвидира търговски полици, купу-
ва и продава за своя и чужда сметка църковни книжа, девизи
и чужди монети, ликвидира полици, доставя свѣдѣния върху
търговския свѣтъ и пр.

Телегр. адресъ: ГЕНЕРАЛБАНКЪ.

Четери искания на Габрово.

Сѣдналимъ и съ трепетъ на
духата си поощряваме всѣко
добро дѣло и всѣка добра ду-
ма за Габрово. — защото тоя
индустриален градъ не е само
една гленица отъ стопанския ни
животъ, не е само една бръм-
ка отъ перигата, която върти
икономическото колело на сто-
панската дѣловитост, наобщи,
на страната ни. Той е, нека при-
помнимъ, това, архи-гленката и
архи-бръмката, които ни па-
днатъ прѣдъ външния свѣтъ
като индустриално-стопанска
страна — той ни мие очитъ и
ни туря на почетно мѣсто
отъ външния свѣтъ на страни,
напримѣръ, Ромѣния, Турция
и други даже и Сърбия
въ много отношения.
Той е единичия, който при-
дѣлява външния прѣдлагател
и търговецъ на разни стоки
въ най-голямъ брой отъ всич-
ки други наши индустриални
центрове. Германците, белгий-
ците, италианците, даже ан-
глийците, когато посѣтятъ
България отъ чисто спекула-
тивни цѣли, съ живъ инте-
ресъ се отнасятъ къмъ Габ-
рово, прѣди всичко и не про-
пускатъ случая да го посѣ-
дятъ, да го видятъ, за да ви-
дятъ и отъ него да сѣднатъ до
каква степенъ е развитъ (Га-
бровската индустрия въ всич-
ката ѣ разнообразностъ и по-
единичностъ.

Въ всѣко врѣме, по осо-
бенно въ есенното, въ Габро-
во бива гъмжило отъ търгов-
ци и особено отъ търговци
ромѣнии и турци, които ча-
катъ редъ въ фабриката да
се закупятъ стоки, най-вече
текотини и трикотажни.

Съ наотъпяването есенята
тази година, налива отъ тър-
говци отъ Букурещъ и отъ
всички други градове въ Ро-
мѣния и търговци отъ Тур-
ция — респективно Одринъ и
Цариградъ, даде да се почув-
ства въ Габрово колко сла-
ба е още неговата индустрия
да отговори на всичкитъ пуж-
ди на търсенето на стокитъ
му отъ странство, слабостъ,
която не се дължи на неспо-

собността на фабриката да
произведатъ въ излизекъ да-
же онова, което се търси отъ
вънъ, а на други причи-
ни, — между прочимъ и на
четертѣхъ именно причини,
които уважаванъ габровски ин-
дустриалецъ г. Конкидевъ въ
статия, помѣстена въ в-к-
„Родоплювецъ“ отъ 22 септем-
ври т. год. патъкава. Тѣзи
причини са:

1) париченъ индустриаленъ
кредитъ; 2) нагаждане прѣ-
возителъ ерѣдства по начинъ,
отгоноритъ и улесняващъ фа-
бричнитъ нужди отъ достав-
ки и отправки на стоки; 3)
бърза и сигурна телеграфна
и телефонна служба; 4) мѣ-
стенъ митнически пунктъ.

Може ли да се развива ин-
дустрията въ Габрово да се раз-
вива индустрията при липса на
капитали и на банковъ кре-
дитъ? Габрово, при дивитъ го-
ниги и жестоки прѣсѣдѣва-
ния, на които се подложиха не-
говитъ фабрикаци отъ ми-
налия режимъ тѣ изгубиха по-
ти всичкитъ си капиталы. Надъ
това тѣмо се яви безпарич-
ието и у банцитъ и банко-
вня кредитъ спрѣ — отъ та-
къвъ никой не се улеснява.
Може ли индустрията, при
това положение, да процве-
рира? Може ли тя да работи
и да отговори на всичкитъ
нужди и търсения отъ вътрѣ
и отъ вънъ, когато е оста-
вена да се бори съ немощта,
която ѣ иде отъ липса на ка-
питали и кредити?

Именно, това най-голямо
ако трѣбва да се прѣмакне
отъ Българската Нар. Банка
съ откриването на широки ин-
дустриални кредити, защото
аксвемо а, че безъ кредитъ
и то незначителенъ банковъ
кредитъ — никаква индустрия
не може да върви, и ако вър-
ви, тя е осжлена на губелъ.

Отъ като се е построила
желѣзно патната линия Царе-
ва-Ливади — Габрово, габров-
скитъ фабрикаци се борятъ
да се построи индустриалната
линия до фабриката, на която
има добръ проученъ и готовъ

планъ. Кой ще отрѣче, че ко-
гато фабриката (повече отъ
когато отогонитъ отъ гарата на
разстояние 8 до 15 километра
по-далечъ) товаритъ и разого-
варватъ отокитъ си, материя-
литъ си и външната си па-
самото мѣсто, каждо отъ тѣ
(фабриката), безъ скжип прѣ-
возъ отъ поза, това не е дво-
на поза не само за тѣхъ, но
и за държавата? Та и по-
зата отъ това, че фабричнитъ
капитали ще иматъ улесне-
нията да отиватъ съ нпщож-
ни ерѣдства до фабриката за
прѣнебръжжение ли е?

Позата отъ излизно раз-
ходванитъ парични ерѣдства,
трудъ и врѣмето, които се
губятъ напразно, не влияйтъ
ли за поскжипането на ого-
нитъ?

Тормоза на индустрията въ
Габрово отъ мѣнитъ, а често
пкти и отъ невъзможнитъ те-
лефонни и телеграфни съобще-
ния, е една болестъ протго
неизлѣчима. Това положение
отъ постоянна почти неосѣ-
доместостъ и безизвѣстностъ,
въ което често нападатъ га-
бровскитъ индустриалци е дру-
га гибелна бѣда за индустри-
та имъ, която неоправимо
имъ влияе.

Сложността на операциятъ
и формалноститъ прѣдъ мит-
ницитъ, съ които габровскитъ
индустриалци иматъ да се раз-
правятъ въ митницитъ пѣ-
цѣлото царство за доставяни
отъ тѣхъ материяли и за на-
насяни въ страното стоки по
порѣчки, е друга болка за
индустрията имъ. Огромни па-
рични ерѣдства харчатъ; по
всички страни на царство хо-
ра пращатъ и омп отъ губене
на врѣме се разпакатъ само
за единъ единиченъ формално-
сти, които иматъ да изпѣля-
ватъ за освобождаването на
материялитъ си или за отпра-
вянето на стокитъ си. А всич-
ко това ще се поправи, ще
се спести за папѣдка на
индустрията, и даже за поеф-
тиняването на стокитъ, само
съ единъ митнически пунктъ,
откритъ отъ държавата въ
Габрово.

Безъ съмѣние за да има
просторъ да се развива, и много
повече да расте индустрията
въ Габрово, на него му трѣб-
ватъ още много други улесне-
ния; но тия четери въ сегаш-
нитъ моменти са най-кращи-
цитъ.

Държавата иде да внесе едно
оновление въ отгонителния жи-
вотъ, иде да поправи всички
ония грѣшки и сѣпки на бла-
житъ режими, въ особености
елосторетата на дружбашкия
режимъ, ти немощно би трѣб-
вало да направи всичко да се
улесни правилното разпѣие и
процериране на габровската
индустрия — да се отзове на
тия ѣ искания.

Кредитъ и Мораториумъ.

Стежъка се много смѣтни врѣ-
мена, запиваха се много съби-
тия и изжитъ се, идатъ всѣки
денъ изненадно такива, които
оставятъ съжѣмъ печални слѣ-
ди слѣдъ себе си за народното
благуване, за народ. поминакъ.

Едва що ония, които творятъ
благого на народа и на страната
бѣха си отдѣхнали слѣдъ пето-
рически 9 юни и бѣха рекли:
„Боже помози“, это пакъ ново
смѣтно врѣме, это пакъ мжн
и испитания, это нови неочак-
вани събития! — Комунистиче-
ското въоръжено движение, ма-
каръ и малко на видъ, макаръ
и частично, тукъ-тамъ, въ рав-
ни части на земата ни, дойдохъ,
като грѣхъ отъ ясно небо да
раздрусатъ вътрѣшното спокой-
ствие и да вселятъ паника, да
прѣдизвикатъ сгрѣхъ и трепетъ
въ стопанскитъ ерѣди, да спѣ-
натъ въ всичката цѣлостъ ико-
номически раввой на страната
— да сѣднатъ и всичката бла-
гонамѣренностъ на правител-
ството, което съ искрена го-
товностъ бѣ се заловило да на-
прави всички необходими жер-
тви за подпомагане и възстано-
вяване народното стопанство, за
одухотворяване на народната ни
търговия.

Комунистическото движение,
ако и да не свършва съ никакъ
политически печалби за себе
си, то, обаче нанесе тежки рани
на народното ни стопанство,
причини смъртъ на народната
ни търговия — повтаряме тукъ.
Ранитъ на народното стопан-
ство искатъ лѣкъ да се заздрав-
вятъ, търговията иска инжек-
ции да се сжжия.

Прѣзъ и най-ефикасенъ лѣкъ
за ранитъ на народното стопан-
ство и тоя за инжектиране на
търговията, за да даде знакове
на животъ въ кривата, която се
прѣдизвиква въ тоя моментъ е
само кредитъ. Мораториума е
ерѣдството да не се раздравя-
ватъ ранитъ и да се даде покой
на смъртника.

Българ. правителство, впро-
чемъ, знае, че тоя е цѣрътъ,
защото то е дало разрѣшението
си и оторизацията на финансо-
вия министръ да авансира 350
милiona лева — 150 милiona на
кооперациитъ, 100 милiona на
индустриалцитъ и 100 милiona
на търговцитъ-експортиори. Отъ
едно отъ послѣднитъ изявления
на г. министра на финанситъ това
се вече знае и, навярно, да се
нереализира тая воля на прави-
телството не сжществуватъ при-
чини; нито политическитъ съ-
бития могатъ да се отгѣтъ за при-
чина да не се реализира тая воля.

Но ние поставяме въпроса на
друга почва: достатъчни ли са
тия два кредита за да поерѣдчатъ
мжнотнитъ на индустриалци-
тъ и търговцитъ въ тия мо-
менти, когато положението на
всѣкъдъ е сквано, когато
нѣкои отъ спестителитъ изъ
широкитъ народни маси не се
рѣшаватъ да пуснатъ въ обръ-
щение онова, което иматъ скж-
тано въ ксикитъ си и когато
всѣки гледа да свърже скжта-
ното си по-стѣгнато, въ повече
вънъ и да го има подъ гла-
вата си? Сто милiona за индуст-
риалцитъ и сто милiona за
търговцитъ — даваното за ко-
операциитъ не го тураме въ
сметка тукъ — това са пари „за
едно важе“, както се говори въ
широкитъ маси, това е по една
гльтка на душа за индустрията
и търговията въ настояще врѣ-
ме — това е да се засладитъ, по

да не се омажатъ“, по-просто ка-
зано. Това свѣдѣтелствуютъ отъ
друга страна, че правителството
или респективния министръ не
върши една работа като резул-
татъ отъ прѣдварително основ-
но проучаване и добро разбиране,
че така и съ толкова трѣбва да
се свърши тѣ. Показана, спрѣтъ,
това, че правителството или ми-
нистра съ една подумѣрка, съ
една палатива иска да продъл-
жи прѣдсмѣртнитъ часове на ин-
дустрията и търговията — да имъ
облегчи до една незначителна
степенъ агонията и въ края на
крайщата пакъ да издѣхнатъ.

Не, това е смѣшно да се я-
сли и грѣшило е да се говори.
Ако ще трѣбва да дадеме жи-
вотъ на индустрията и на тър-
говията, дайте имъ и кредитъ,
каждо подобава на врѣмето и
нуждата — не захранвайте ме-
доносетата, които ни намъ, ни
на себе си ще бѣдатъ полезни.
Индустрията и търговията са
да истраятъ на бѣдствията си
въ тия моменти се нуждатъ
отъ банковъ кредитъ поше
отъ единъ милиардъ, но
въ никой случай не по-малко
отъ 1/2 милиардъ. Дайте имъ го,
наредете народната банка да
имъ го даде и спасете ги, ошѣ-
лете ги — да не изгубятъ дѣла си.

Но не е само кредита въ на-
стоящия моментъ, при прѣжи-
ващото критическо врѣме,
който ще запази отъ крахъ ин-
дустрията и търговията. Ако
всички са се стиснали и не са
доближаватъ до индустриалеца
и търговеца да купятъ за сто-
тинка стока; ако индустриалеца
и търговеца, на дневно, а сед-
мично и мѣсечно не явямъ царъ
да си купи кутия цигари, дѣто
е рѣчено; ако надежитъ на
срочнитъ платѣжи за индуст-
риалеца и търговеца са на-
стѣпнали и протеститъ единъ
подиръ други летятъ; ако край-
ната елополучна мѣрка, при
това положение, за честнитъ и
нечестнитъ дѣлѣжници-индустри-
алци и търговци е, да бѣдатъ
обявени въ несѣздателностъ,
то единичия начинъ да бѣдатъ
спасени отъ тѣзи елополучия,
отъ тоя начинъ и зачер-
няване честта и убиване на
бѣдацето имъ е мораториума.

Дайте мораториумъ на индуст-
риалцитъ и търговцитъ, прѣ-
ди всичко, и дайте имъ доста-
тъченъ кредитъ да прѣвъзмо-
натъ васток на произодството
и търговията, да се свършатъ
и да издѣватъ на опасностъ
пѣтъ; дайте едното и другото
въ туй лошо врѣме и слѣдъ
това, като на добри и полезни
граждани, облегнете се на тѣх-
ния гърбъ за прѣвъзможането
и на държавата надъ нейния
тежѣтъ товаръ по репарации и
други издѣлжени. Само онай
държавна има солидни финансии,
която има стабилно стопанство,
която има благоустроена индуст-
рия и сигурна търговска обмѣна.
Каква стопанска стабилностъ,
каква индустриал, благоустроено-
ностъ може да има въ една дър-
жава, когато пари нѣма, когато
всѣки се оглѣва отъ мжн какъ
да намѣри ерѣдства не за про-
изводство, а само да прѣживява.

Такова е положението на
всички стопански ерѣди, на
всички дѣлови сили въ Бълга-
рия по настоящемеъ.

Въ послѣдния часъ науча-
ваме: 1) че правителството
само е замисляло да даде мора-
ториумъ за 2—3 седмици, на-
чинанъ отъ 18 септември. Да
даде мораториумъ, да, за това

ЗРЪНЦА ПО ЕДНО В БРОЙ

„Капиталиста стои на долното стъпало на стълбата — казва Кесон — макар че той се бори смело за „дълото си“ без гаранции, възнаграждение и върху него храни своето щастие.

„Вместо да бъде разбойник, както го описват някои наивни теоретици — той, напротив, поддържа фундамента на мира.

„Наистина, всеки го ругае, а пък... всеки бърза в джебчето му.

„Капиталистът намислил грандиозен проект. Турят го на кратката му, дава му всичкото си състояние, плаща работните ръце, възнагражда компетентното лице, което му помага и, освен това, разбира се, плаща всичките налози и задължения. Той носи рисковете от различните случайности, аварията от параклопите, стачките и пожарите. Той помага живота на многобройни хора, отнасящи се със съвсем индиферентно към съдбата на предприятието му. И едва, като плати на всички, получава за себе си, ако въобще още... нещичко остане и за него!“

Добролюб.

тъкмо се възбуждаме и ние; но да даде мораториум само за 2—3 седмици е недостатъчно, защото не е събитията само, които оскотяват и омечкват стопанското положение в страната. Това положение се дължи и на редица други трудности, които са непреодолими: Мораториумът би съдвало да се даде, най-малко за 6 седмици. 2) Че Български Индустриален съюз е по-малък сръбца с министрите на финансите и търговията по въпроса за индустриалния кредит. На сръбския съюз тежки obligations да настояват единият кредит от по-голяма сума за индустриалния нежелателен кредит 100-милионен, който за съвременното на индустриата е съвсем нищожен. Освен това кредита да се раздаде в едно най-скорошно време, докато е времето индустриалците да направят нужните си доставки от материал и докато ще е състояние да се обавяват за работата си — докато не е станало късно.

Върб.

Василъ Вичевъ

Телефон 45, ул. „Габровска“ 11

Айвалски дървени масла, рапично масло и слънчогледово. МАСЛИНИ: лукс, специалитет екстра, турски сапун Кондакчи, английски калай, в жета, юлари и др. отони на път. СОЛ: каменна, морска млева. П А Л А М У Д Т (валове) Смирненски.

„Къси дни, малко работа, висока заплата“

Комунизма, като тормовъ, на човешкото благуване, е измислил много и разнообразни формули на своите искания и преследвани цели, които да обличат в благоприятна форма влиятелните, които да теория и доктрина, причинява той даже на живота на масите, що е завладял и обаява с обещания в съблазни като заблудени в пушиниците стада.

Една от формулите, що той демагогски теоретизира и фанатично насажда в душите и сърцата на масите с примамка, че уж нямат град велико и щастливо бъдаще за да ги вълне съдът себе си, е тая: „Къси дни“, т. е. съвсем малко работни часове; „малко работа“, т. е. работата, която би извършил един работник без умора в един ден да се радва и на работи за нѣколко дни или от нѣколко работника; висока заплата“, т. е. заплата, която съдвда да се заплати за цялата работа, да се плати за половин-

ната, за четвъртината, за осмината и т. н. всѣкому въ равнѣра, съдвда се да се плати за цялата работа.

Въ същност формулата, обаче, би трѣвало да се изрази така: „къси дни, малко работа, висока заплата и широк разгуленъ животъ“, както е фактически тя изпълнявана: 8 часа за работа, малка и лека (непроизводителна) работа, заплата за цял работенъ денъ, а повече (даже и 16 часа) за пиене, гуляене и спане.

Случи ни се да наблюдаваме единъ покровителствуванъ отъ тази формула субектъ като се кандидатеше на работа въ улица „Цариградска“ между новопостроеното здание на Варненската популарна банка и кантората на Братя К. Бъклови при въложаната му работа да построи 4 реда отъ калдържма помежду тѣх двѣ помѣщения, блокчетата на които бѣха разкрити за електрически кабелъ, отъ които се прѣнасяла електрически токъ за новопостроеното здание на популарната банка. Та се кандидата, та се поикакава, та пуши цигара върху цигара, та се кашля, та се поска и чеса по шията чакъ до омръзване на човѣка да го гледа. И всѣкото това, да постави въ 4 реда, както казахме, всѣкото на всѣкото 48 каменни блокчета и да ги поспе съ 4—5 лопати пѣсѣкъ. Работа, която единъ свѣстенъ работникъ би извършилъ само за 1 1/2 часа, а най-много за 2 часа; обаче този кафадарникъ извърши тъкмо за 8 часа, точно по закона и наредбитъ за работното време. И работа, за която би съдвдало да се плати най-скъпо до 15-20 лева, кафадарина взема пълна дневна надница, ни повече, ни по-малко, 120 лева. Така се плащало за тежката (sic) работа на калдържмджиници — плащало се майсторска, а не труда!

Но съ това не се свърши: 20 минути прѣди часовника да удари 18, кафадарина — като остави 2—3 блокчета не допослани и калдържма недоуверенъ — почна да си прибира инструментитъ, вънренъ на традицията и точенъ изпълнител за законнитъ разпоредби, напусна работата и потегли направо за кръчмата.

Рѣшихме да го наблюдаваме до край и съдвдихме го до кръчмата. Тукъ той се разположи както рекълъ Господъ: първа поръчка 200 грама „уво“ — 10 лева, втора поръчка, също 10 лева, докато бѣше самъ. Дойдоха познати двама. Последна поръчка на дробчета, вино, пакъ вино по литръ.

Така нагостени и напоени „другаритъ“ си отидоха; а той остана да се разплаща и заплаща ни повече, ни по-малко — 76 лева. За въ къщи останаха едва 44 лева. Въртя ги, гледа ги — и съ тѣхъ и безъ тѣхъ“, рече той. „И дай една ока още

да почерня стопаницата си“, извика кафадарина на прѣслужника. И съ оката въ ръка, но и съ изправенъ джобъ, отиде си въ тѣхъ.

Това е живота и бджината на тѣх, които търсятъ „къси дни, малко работа, висока заплата и широкъ разгуленъ животъ“ все пакъ гладъ и мизерия. Не е ли бѣлъ не бѣше ли тоякъщо такъвъ и въ ония врѣмена, когато тѣлнитъ никнаха: Panem et circenses! прѣдъ римскитъ императорски дворци?

Комунизма нѣлзи въ нѣрата и убѣждението на тѣлнитъ, че тѣ ще живѣятъ по-добъръ животъ, ако по-малко работятъ и повече бездѣйствуватъ и тѣ, тѣлнитъ въ лѣвъ и бездѣленъ животъ, голѣтъ и разгочителствуватъ. Това, което се казва „борба за съществуване“ се обрна въ борба за расточителство. Ние посочихме прѣдъ само отъ единъ работникъ, по обществото е свѣдѣтелъ пѣсочко за живота на цялото пролетариатирано, т. е. не „обладаваше съ капиталъ и орджия работничество, зависящо изключително отъ капиталѣма и експлоатацията на прѣдприятията“, както теоретизира комунизма.

Идете въ всѣко увеселително мѣсто, въ всѣка градина, въ театъра, въ кинематографа, въ кръчмата, въ бирариата, вие не можете да видите, освенъ наплевиритъ отъ „пролетар. народъ“, който и плаче отъ бѣдностъ и мизерия, и се весели и гуляе, и расточителствува и не щади сръдства за черни дни.

И, наистина, работническото нѣкога не е било така разпасаено, нѣкога не се помни да е било така халатно къмъ трудътъ и къмъ себе си; дѣйствието, особено въ нашия народъ, не е бивала въ никои врѣмена тѣх масово разпространенъ порокъ; развѣдността въ живота, ламтежа за индивидуално щастие, за лично наслаждение — епигрейството, така да се каже, и расточителството, заедно съ желанието и стремението да бѣде обремененъ и голъ съблазненъ единъ, за да живѣе другъ, това е една вѣчна, която никога не е била обикновено, но даже и рѣдко явление въ живота на нашия народъ. Тя дойде отъ комунизма.

Трудътъ е билъ, несправенно по-естинъ, но е възнаграждавалъ и задоволявалъ трудящия се; трудътъ е билъ, благословенъ за всѣкого и никои не е бѣгалъ отъ него; работило се е и градило се е общото благосъстояние и никои никои не е завиждалъ, никои никои не е желалъ и благодарствението, и веселитѣ, и радоститѣ, и правдиствената, и тържествата сѣ били общи, така е била и взаимнопочетъта — всѣкото вѣсно се е чувствувало и сподѣляло въ колективната душа. Морала винаги и на всѣкъдѣ тържествуваше и а дѣ безчестнието, злодѣйствата, кражбитѣ, намамата, фалшивостта, злоупотрѣбата, непослушността, непокорността и т. н.

Кѣкое е сега? Пази Боже: разбойничество, бунтарство, блатчиладжии, фалшификация, намами, апашество, бѣгане отъ труда, грабительство върху труда, разрушителство — подлостъ, гнусоти!

Отъ кѣдѣ дойде всѣкото това? Нека отговори комунизма!

Търговецъ.

Статистически.

Бюрото за стопански и културни изуувания при централното управление на Б. Н. Банка събира точни статистически свѣдения за износа и вноса прѣдъ нашитъ портове на морето и Дунавъ.

Споредъ тѣхъ свѣдения, които се печататъ редовно въ мѣсечнитъ извѣстия на банката, износа прѣдъ Варненското пристанище е възрасналъ прѣдъ първото полугодие на настоящата

година общо на 24,407,674 кг. на стойност 903,348,646 лв., а износа — на 57,656,724 кг. за 432,941,338 лв., т. е. на мѣсець се е надало средно около 4 милиона кг. вносъ за 184 милиона лв. и 9 1/2 милиона кг. вносъ за 72 милиона лв. Най-голямъ износъ е имало прѣдъ мѣсець мартъ — 19,881,839 кг. за 147,880,829 лв., съдътъ това априлъ — 13,188,124 кг. за 98,290,960 лв.

Относително стойността на износа, показанитъ отъ мѣсечнитъ суми не сѣ нѣрни: тѣ сѣ 1 1/2 до 2 пати по-високи.

Прѣдъ м. юлий и августъ, обаче, докато цифрата на вноса е почти същата или малко намалена, цифрата на износа е крайно намалена, а именно: прѣдъ юлий 3,342,317 кг. вносъ за 109,421,734 лева, а само 1,126,420 кг. вносъ за 8,878,734 лв.; прѣдъ мѣс. августъ 4,088,907 кг. вносъ за 135,276,854 лв., а само 918,143 кг. вносъ за 8,918,952 лв.

Бураското пристанище показва подобно движение на вноса и износа, съ по-добра тенденция, обаче за износа прѣдъ мѣс. августъ, благодарение на износа на тютюнитъ.

Общата сума на вноса прѣдъ първото полугодие отъ тази година е възраснала на 44,249,188 кг. за 821,272,626 лв., а на износа — 51,704,983 кг. за 667,058,522 лв., съдѣвателно, износа прѣдъ Бургасъ прѣвншава по стойности, макаръ и не по количество, този прѣдъ Варна, като при вноса имаме обратното отношение.

А прѣдъ м. юлий и августъ имаме прѣдъ Бургасъ вносъ: прѣдъ юлий 4,162,108 кг. за 53,513,236 лв., прѣдъ августъ 5,040,974 кг. за 89,588,700 лв.; а износа: прѣдъ юлий 2,442,699 кг. за 40,872,828 лв.; а прѣдъ августъ 5,790,746 кг. за 93,346,325 лв.; като тази послѣдна цифра е още далечъ отъ сръдната цифра прѣдъ първото полугодие — 8 1/2 милиона кг. за 110 милиона лева.

За 8 часовъ работенъ денъ.

Окръжно на министерството на Търговията.

Индустриалцитъ отъ гр. Габрово, въ желанието си да приложатъ 8 часовъ работенъ денъ безъ да намаляватъ размиритѣ на производството, сѣ поискали отъ министерството на Търговията разрѣшение, да въведатъ въ 8 дневни смѣни по 8 часа. Прѣдвидъ на това, м-ството на Търговията е надало окръжно, въ което нарежда всѣки работодатели веднага да въведатъ 8 часовъ работенъ денъ. Ония отъ тѣхъ, които бѣха пожелали да въведатъ двѣ дневни смѣни, могатъ да сторятъ това

и безъ прѣдварително разрѣшение. Тѣ сѣ длъжни, обаче, щомъ въведатъ такъва смѣна да въведатъ писмено съставителни инспекции по труда, като посочатъ и какви мѣрки сѣ въвели за пълното спазване на останалитѣ постановления на законитѣ по охраната на труда. Работното време въ всѣко наслѣдено мѣсто да започне и да свършва по възможността едноврѣменно, така че индустриалцитъ да могатъ сами да контролиратъ и да донасятъ въ инспекциитъ по труда за ония, които чрезъ нарушения бѣха се опитали да конкуриратъ прѣдприятията. Всѣки работникъ трѣбва да спазватъ напълно правилнитѣ за вътрѣшния редъ на прѣдприятията.

Само толкова ли? Само отъ тѣхъ напомнявания къмъ работниците ли трѣбваше да свърши това ново нареждане? Защо, Боже мой? Защо не се наведе законъ, който да опрѣдѣли работническитъ задължения?

На разни теми.

Варненската търговска камара подъ напора на нашитъ провѣдания въ бездѣйствие прѣдъ врѣмето, когато бѣ подета общата борба сръбцу въвеждане и прилагането съ необуздана суровостъ закона за гарбонови сборъ, бѣ събрала умъ въ главата си и сили въ редоветъ си и тя да се промисли като промислителъ и борець сръбцу този законъ. Обаче дойде 9 юний, настѣпи нова ера; властта мина въ други ръцѣ, които сѣ въ чудо съ кои закони и сѣ кои пакостни закони и наредби най-първо да се разправятъ; сѣ сръгнатитъ отъ споменатия пакостенъ законъ, сменени отъ алополукитѣ, въ които една по-диръ друга налѣтъха; отъчани отъ острата стопанската, и икономическа криза и унесенъ въ олисии и валисии, като тѣхъ е комунистическата въоръжена акция, не се сѣдчатъ да повдигнатъ въпросъ и да поискатъ прѣмахването на този законъ или най-малко корекцията му да стане частъ по-скоро да сѣ внесе еднообразие, редъ и спрѣвдливостъ въ прилагането му, и рискватъ, при една ревизия да понесатъ огромни глоби огромни щети и загуби.

Варненската търговска камара, сѣкашъ чакаше сѣсръгнатотъ общество да замлъкне и шумѣтъ противъ закона да заглъкне за да се прѣдаде на своитѣ обикновена лѣвостъ — да се повѣри на Морфея. Съзнателно мѣлкахме, не зачеквахме отново този въпросъ за да видимъ въчно спазната Варненска търговска камара единъжъ поне въ живота си цели се пробуди и

Барух & Витали Барух-София

Телеграми: „Барух“, ул. „Веслецъ“ № 16. Телеф: 1627, Халите 39

РАФАЕЛ БАРУХ — Варна & ЖАН М. СИДИ — Пловдив

Тел.: „Барух“, Тел. 151 & ул. „Епископ Софроний“ № 4

Предлагат сѣдинитѣ ГОТОВИ в склад стоки:

Кавран „три сърца“ и „три лопати“.
Сулани: есмер, кастарли, бояли.
Севинг и Тира за чорапи, от прочутата италианска фабрика „Меридионале“

Торби ютени нови за брашна, трици и пр., всѣкакви размери и тежнини.
Зелена и специално за амбалаж на тютюни. Вѣжа, канали, мончи и пр. италиански

Басми шампосапи. Мерино черно. Крепони, фулари, сержове, фистанлжии и др.

Продажба на едро — само на бали

Цени винаги най-износни

рвиче, нямат дълг към стопанските и търговско-промишленни общества; има закони отразяващи, разпоредби за тия общества — ще искаме масово тукто примамване!

Но, ни гажат, ни обжт каза тад камаара, а закона за гербовия сборъ, а дракоинческите закони на дружбашките още стоят и гнетят всички сгослашки съсловия, Србину тѣхъ няма кой да въстане.

За паракоса София.

По една случайност, намѣрихме се въ кантората на една вастрахователна агенция, кадето прочетохме едно писмо отъ респективното вастрахователно дружество формално писмено предложение до агенцията да не приема за вастраховане никакви стоки, които би се паговарили на с/с „София“, защото дружеството не желало да поема ангажементи за рискове съ тоя паракосъ.

Едва въ тази агенция научихме, че с/с „София“ на дѣното си билъ запущенъ съ циментъ и риска да се прѣтува съ него и да се товари съ стоки билъ такъвъ голѣмъ и страшенъ!

Дирекцията на паракосното д-во дѣлжи на обществото обявление за сигурността на с/с „София“, до като не сѣ станали нещастия коштуваща живота на десетки и стотици пѣтници.

Стопански, търговски, финансови и фискални обѣзжж.

Министерския съветъ въ зашданието си отъ 26 септември е взелъ рѣшение за прѣмхване износното мити на хранитѣ. Това рѣшение иде за наливешѣ пѣтъ да потвърди, че настоящето българско правителство се намира въ единъ добъръ пѣтъ при съдѣйствието на стопанското прѣстановяване на страната ни, защото сѣ жертви отъ държавата дава възможност на производителитѣ на главнитѣ износни артикули въ земата ни, при обѣзната на производенията си, да се по добръ явява граждаватъ и насържаватъ отъ производството си. Търговецъ, който купува по даденъ паритетъ хранитѣ, не ще сжжши да даде на производителъ точно по тоя паритетъ цената да купи производенията му, щомъ държавата не го ангажира съ задѣжжания и ней да плаща митата и други такива — митата и такентъ по тоя начинъ отиватъ у производителъ.

За унгарската захаръ.

Прѣвъ настоящата седмица се отива въ Унгария кампанията за захарната търговия. Сѣюва на унгарскитѣ индустриалци за захаръ вѣтъ утвърдително заявява, че за текущата кампания сж потребни 70 милиарда унгарски корони. Половината отъ тая реколта би могла да се тури на разположение на Емиссионната Банка; другата половина намѣриватъ отдѣлнитѣ дружества да сѣбератъ и складиратъ посредствомъ транеакцията за уголѣмяване на капиталитѣ. Въ свързка съ тия мѣщности, въпротно, почетния прѣдставител на Софийската търговско-индустриална камара въ Унгария г. Атила Тауберъ сж пиемо до камарата съобщава, че общото производство на захаръ въ Унгария тая година възлизало на 8000 вагона, отъ които 4000 оставали за експортъ. Сжщия съобщава, че въ Чехословашко — Словакия имало голѣма динса на брашна. Прѣвъ седмицата 17—21 септември брашното се много търсело отъ Чехословашкитѣ купувачи. Унгарски мелници продали 1,200 вагона брашно за около 25 милиона чехски кроны. Г-нъ Тауберъ е на мнение, че българскитѣ мелничари тѣкмо въ Чехославия могатъ успешно да конкуриратъ чуждитѣ брашна.

Индустриалниятъ съветъ при мѣното на търговията въ послѣднитѣ сѣ заседания е принало правата на концесионни области на сѣднитѣ проектиранитѣ прѣдприятия: Чарлсъ Бъртъ Андриусъ, за захаръ, сѣ районъ варненски окръгъ; на А. Х. Джамсонъ англ. поданикъ за добиване на минерални масла и тѣхнитѣ деривати отъ наготишети сѣ районъ софийски, кюстендилски и врачански окръзи. Права на общи и специални области сж принати на проектиранитѣ прѣдприятия, на фабриката „Бетонъ“ въ гр. Дупница, за производство на циментови желѣзо-бетонни пѣдѣли, въ Дупница, сѣ районъ Дупнишка околия; на акционерното д-во А. Илиевъ и С. Илиевъ Варна, за стеринови и парфинови свещи, на Т. Милевъ & Канавиревъ, за производство на сапунъ за пране и миене въ София, на Д. Байновъ, за производство на автомобили и отдѣлнитѣ нмъ части, камиони, желѣзни конструкции за мостове, хангари, покрива, стѣлове — сѣ запазенъ районъ Софийска градека околия; на Ив. Поповъ отъ Русе, за производство на гвоздей, болтове и гайки въ сжщия градъ.

150 милиона за кооперациитѣ.

На друго мѣсто въ вѣстника си днесъ правимъ само загадка за 150 милионния кредитъ, отпуснатъ отъ Българ. Земледѣлска Банка на земледѣлскитѣ кооперации за откупуване или взимане по дѣла зѣрнени храни отъ производителитѣ.

Тукъ идемъ да съобщимъ, като фактъ свързѣнъ това постановление на министерския съветъ, защото финансови министъръ е вѣтъ направилъ нужното разпорѣждане да се отпусне сумата отъ Българска Земледѣлска Банка, и да се тури подъ разположението на ония кооперации, които съпадатъ въ Общия сѣюзъ на земледѣлскитѣ кооперации, имащи сѣдѣлницата си край Черно море и Дунава при портотоветъ, отъ които става износъ на храни и тамъ, кадето сжщия сѣюзъ има свои прѣдставителства и агенции, специално, за закупуване и паноъ на храни. Заповѣдта е дадена телеграфически до банкитѣ клонове въ при Дунавскитѣ и черно-морскитѣ градове и пунктове да турятъ на разположение на кооперациитѣ необходимитѣ кредити, а кооперациитѣ при условията и начинитѣ, които имъ сж предварително оказани отъ централата на сѣюза и сж продиктувани отъ финансовото министерство, да почнатъ да финансиратъ ланоса на хранитѣ.

Нека прибавимъ къмъ горното, че Общия сѣюзъ на земледѣлскитѣ кооперации, който отъ дълги години работи въ подпомагането съ кредити земледѣлскоторазвитие и който въ Варна и Бургавъ има свои добри организирани клонове сѣ солидни свои прѣдставители, добри познатели на житарската търговия и редовно участващи въ кампанията сѣ зѣрненни храни, тоя сѣюзъ, именно, е найъ подходящия и найъ пригодния да извърши това дѣло, още и защото е ораснатъ сѣ дѣлата си и сѣ отношенията си съ земледѣлческото население и прѣвъ по сѣднитѣ е сѣ голѣмъ мораленъ кредитъ — има доверіето му въ всячко.

Състоянието на емиссионнитѣ банки.

Австрия			
31/VIII 1923 г.	7/VII 1923 г.	15/VI 1923 г.	
Злато 73.3	73.3	73.3	
Девиза 3,050 милиард.	2,760,252	2,008,010	
Сконтъ 617	704,772	1,148,650	
Дър. д. 2,538	2,547,211	2,547,211	
Опции 5,594.7	5,539,937	5,011,156	
Англия			
12/IX 1923 г.	30/VII 1923 г.	27/V 1914 г.	
Злато 125.8	125.8	35.9	
Дър. д. 11	11	11	
Опции 146.5	146.5	28.9	

България			
22/III 1923 г.	22/XII 1922 г.	22/XI 1922 г.	
Метал. под. 57.3	58.1	58.2	
Стр. банкн. 0.6	1.3	1.3	
Складъ стран. 616.9	880.9	911	
Дър. д. 4,151.8	3,753.3	3,877	
Опции 3,811.1	3,844.1	3,957	

Гърция			
30/V 1923 г.	30/VI 1923 г.	3/VII 1914 г.	
Метал. под. 1,536.4	1,372.9	189.4	
Сконтъ 1,902.2	921.6	103	
Дър. д. 4,081.5	2,693.—	—	
Опции 4,341.5	1,708.—	275.9	

Италия			
20/VI 1923 г.	20/VI 1922 г.	27/V 1914 г.	
Злато 1,462.8	1,371	1,221	
Сконтъ 5,014.—	4,389	418	
Дър. д. 5,834	6,002	—	
Опции 12,297	13,505	1,556	

Унгария			
31/VIII 1923 г.	23/VII 1923 г.	7/VII 1922 г.	
Метал. под. 22.8	22.4	13.9	
Земля 273 милиард.	116,382	25,869	
Опции 399	13,505	1,556	

Германия			
23/VIII 1923 г.	7/VI 1922 г.	30/V 1914 г.	
Злато ?	1004.8	1,22.8	
Сконтъ 59 биллиона	189,949	418.4	
Опции 273	172,736	1,556.9	

Норвегия			
7/IX 1923 г.	7/VII 1923 г.	31/V 1914 г.	
Злато 147.2	2,523.3	44.2	
Сконтъ 460.3	438.4	76.9	
Опции 399.4	386.5	118.4	

Ромъния			
10/VI 1922 г.			
Метал. под.	495.7		
Дър. д. дългъ	12,522.5		
Опции	14,111.8		

Росия			
(въ хиляди червонци *)			
16/VIII 1923 г.	16/VII 1923 г.	16/VI 1923 г.	
Злато 6,982	5,431	4,518	
Стр. банкн. 896	379	316	
Опции 15,900	11,650	8,650	

Съединени Америк. Щати			
13/IX 1923 г.	14/VII 1923 г.	31/XII 1914 г.	
Злато и ср. 3,102.0	3,035.8	266.1	
Сконтъ 850	587.5	—	
Опции 2,257.2	2,225.4	80	

Франция			
13/IX 1923 г.	10/VI 1922 г.	28/V 1914 г.	
Злато 5,538.1	5,529.7	3,730.6	
Срѣбро 294.6	285.2	632.6	
Сконтъ 4,412.5	4,323.7	2,327.7	
Дър. д. 23,800.0	23.0	0.0	
Опции 37,73.6	36,369.7	5,811.8	

Чехославия			
31/IX 1923 г.	7/VI 1923 г.	7/VII 1922 г.	
Метал. под. 1,060	950.9	682.5	
Сконтъ 1,539	1,860.—	2,057	
Опции 9,218.4	9,112	9,729	

Швейцария			
7/IX 1923 г.	15/VII 1922 г.	31/V 1914 г.	
Злато 526.5	524.4	171.1	
Срѣбро 99.4	116.8	18.3	
Сконтъ 310.1	308.6	103.—	
Опции 877.5	742.6	275.9	

Швеция			
8/IX 1923 г.	15/VII 1922 г.	24/V 1914 г.	
Злато 272.6	278.9	104.9	
Сконтъ 278.3	413.6	112.6	
Опции 544.5	533.8	226.5	

Испания			
8/IX 1923 г.	15/VII 1922 г.	30/V 1914 г.	
Злато 2,525.7	2,523.3	521.7	
Срѣбро 659.9	645.5	728.6	
Сконтъ 2,080	2,173.8	800.7	
Опции 4,172.6	4,177.3	901.5	

Япония			
11/VIII 1923 г.	12/VIII 1922 г.	30/VI 1914 г.	
Злато 1,109	1,281	221.3	
Сконтъ 158	84.4	41.7	
Опции 1,120	1,098.5	362.7	

Въ края тукъ трѣбна да отбѣлжжмъ, че нашия левъ въ Цюрихъ се котира на 17 и 18 септември по 5.45 франка, но на 19/IX отиде съ 10 пункта на долу, на 20/IX — съ 2 1/2 пункта, а на 21/IX — още съ 2 1/2 пункта, котира се по 5.30 франка и тамъ спрѣ съ малки колебания пакъ повече надолу и по-малко на горѣ. Приписва се това на политическата ни несигурностъ отъ послѣднитѣ събития. Въ Лондонъ лева е котиранъ подъ редъ отъ 12 до 20/IX по 5.10 дѣнива стойностъ.

*) 1 червонецъ се равня на 1 милионъ рубли Б. Р.

ОТЪ ЧУЖБИНА.

По съобщение отъ Хановеръ се више, че дори едната четвъртъ отъ герман. желѣзна и стоманена индустрия не работи. Еднѣ сж изгледитѣ и въ цѣлата металургическа индустрия.

Въ Славуния, въ мѣстото Брму, на 30 августъ и 1 октомври т. г., т. е. днесъ състоя голѣма наложба отъ овоция и зеленчуци отъ цѣлата славунска страна.

Въ Московското тържище, споредъ вѣстници, тия дни сж пристигнали първитѣ партии отъ чужда захаръ. Паритѣ цѣни на вносната захаръ сж опрѣдѣлени 16 червонца (1 червонецъ 1 милионъ рубли) за 1 пудъ. За това, въ Москва чуждата захаръ се продава по 2 до 4 червонца по естѣно нежелан мѣстната захаръ. На папаяра въ Нижни Новгородъ, споредъ московскитѣ вѣстници, чуждестранната захаръ се е прѣдлагала по 15 червонца за 1 пудъ — франко Москва.

Голѣмата инвестиция въ ромѣнската петролна индустрия е едно отъ намѣрената и прѣдпоставенитѣ цѣли на ромѣнското правителство, което прави всѣкакви усилия да заинтерсува капиталиститѣ въ отстранѣнето върху ромѣнскитѣ петролни полета и експлоатацията на петрола. Производството на петрола и участието въ инвестициитѣ, дадени въ концесия, ще се удвоитъ. Продажбата на петрола ще си остане и въ бъдѣще изключително право на държавата и сѣ създаването на тоя монополъ правителството се надѣва да поправи държавнитѣ финансии. Полуванетоъ отъ експлоатацията на пошироки петролни полета държавата го извѣсти въ течение на 10 години. Мисли се, че сумата (стойността) на инвестицията ще възлѣже до 20 милиона английски лири.

Производството на вино въ Унгария.

Извѣстията отъ Буда-Пеща гласятъ, че тѣзи годишното изобилие на гроздето, ако до обирването му не настѣпи никакво катастрофално врѣмѣнѣ стѣхия, ще възлѣже близо до 45 милиона метрически центнера. Това е количеството, което се достига само въ нештѣтни добри години за лозята. Производителността на сушата е повлияла необикновено благоприятно и благоприятно и на самата добродѣтелностъ на виното. Въ кражговетѣ на производителитѣ владѣе голѣмъ оптимизмъ. Но не сжщото и у специалиститѣ и земледѣлцитѣ, които познаватъ състоянието на пѣщата.

Положението на свѣтовното тържище се много намѣни въ послѣднитѣ пѣколко години. Забраняване алкоола въ Америка и отклоняването на алкоола на причини отпадетъ въ употреблението на питиетата близо на 120 милиона потребители. Унгарскитѣ вина мѣчно могатъ да конкуриратъ на италианскитѣ, шампанскитѣ и грѣцкитѣ — за българскитѣ, които сж недостатѣчни даже за вътрѣшна консумация и не могатъ да се изнесатъ и дума не може да става. Вѣлѣдствие на това въ унгарското винарство е възможно да стане известна промѣна.

Може би ще се направи опитъ за пастеризирани и консервирани, ва да може да се прѣвине отъ алкоола къмъ производството на хранителна материя. Ако може да се успѣе въ това, тогава ще остане отъ унгарското грозде да се произвежда само извѣстни количества медицинско вино; по-голѣмата частъ отъ гроздето ще се употребѣи въ произвеждането на хранителна материя, която е много

лесна въ транспорта и е осезо, бодена отъ всѣкакви забрани. Развитото унгарско лозярство може само така да се спаси. Въ противенъ случай, може свободно да се каже, че унгарското производство на вино се намира прѣвъ кракъ.

Сърбия.

Сърбския министъръ на финансии, по причина че сѣрбския динаръ е спадналъ прѣвъ текущата година доста много, е проектиралъ отъ 15 септември да повиши лѣжното на вноса на мѣта, плащани въ злато, отъ 800 на 1500 книжни динара за 100 златни динара. Отъ друга страна, министра на желѣзницитѣ, отъ сжщата дата е проектиралъ да повиши наплата по прѣвона съ желѣзницитѣ. Тѣзи слухове бѣха създали за импортѣритѣ и експортѣритѣ страшна суматоха: първитѣ отъ края на августъ направиха всѣкакви усилия частъ по-скоро да внесатъ и прѣбератъ въ складовѣтѣ си стоки, сж, порѣчени и доставяни отъ странство съ измѣрване прѣмето да не бѣдатъ засѣгнати отъ проектирани повишения; обратно, експортѣритѣ съ усилената настойчивостъ се надарваха да напавятъ сжщото за износъ си. И въ тая разгорѣщеностъ, сѣрбската търговия прѣживѣ до 15 септември едѣна голѣма суматоха. Обаче, сѣрбскитѣ министри, безъ да сж се отказали отъ проектитѣ си за споменатитѣ повишения, сж отложили тѣхното осжществяване.

Англия.

Английскитѣ финансови издѣния съобщаватъ, че състоянието на Английската Банка на 13 септември т. г. е било сѣдното: цѣлата резерва 23,308,000 англ. лири, противъ 22,515,000 англ. лири въ минали баланси; банкнотна циркуляция 124,091,000 англ. лири, противъ 124,885,000 англ. лири; чиста наличностъ 127,648,000 англ. лири, противъ 127,650,000 англ. лири; портфейлъ 70,166,000 англ. лири, противъ 76,030,000 англ. лири въ минали баланси; активъ на приватнитѣ 106,509,000 англ. лири, противъ 110,016,000 англ. лири; банкнотна резерва 21,483,000 англ. лири, противъ 20,687,000 англ. лири; държавни дългови разписки (бонове) 47,042,000 англ. лири, противъ 49,346,000 англ. лири въ минали баланси.

Унгария.

Финансовата криза въ Унгария се е толкова тежко разразила, че може да се каже, всѣчки индустриални прѣдприятия сж спрѣли работата; а търговията е съвсемъ умрѣла.

Чуждестранни житни тържища

21 септември 1923 год.

Цѣни за 100 кг.

АРЖЕНТИНА.

Пшеница (сѣ)	66
Кукурузъ "	51
Ечмиакъ "	42
Овесъ "	46

ЧИКАГО.

Пшеница (сѣ)	63
Кукурузъ "	52
Овесъ "	46

НЮЙОРКЪ.

Пшеница (сѣ)	73
Кукурузъ "	69
Брашно № 0	102

ПРАГА.

Пшеница кр. чех.	170
Ржжъ "	112
Ечмиакъ "	110
Овесъ "	120
Кукурузъ новъ "	137
Брашно № 0	295

СЪРБИЯ

Пшеница динара	340—350
Ечмиакъ "	260—270
Овесъ "	235—245
кукурузъ "	285—295

Въ странство, особено въ Америка, даже и сѣдѣ дата-

стронитъ въ Япония, не настъпва никакъв промислен въ цѣнитъ.

Нотирани сж:
ЧИКАГО (продължи да купува):
Пшеница 4 долара, или 408 лв.
Кукурузъ 2.60 дол., или 65.20 лв.

Чуждестранни тържища.

Колониялъ.

Въ свѣтлония пазаръ, цѣнитъ на ориза много се подига. На 1 септември т. г. бѣ нотирани оризъ „кародина“ въ Лондонъ по 23 англ. лири тонъ, а на 15 сѣщи — по 27 англ. лири. Главната причина на това повишение е отдадена на огромнитъ закупувания за Япония.

Нафето, подиръ едно малко повишение въ поминалата седмица, остана да се държи въ Лондонъ: самото върху 67 пиллинга хендвередъ (50.8 кгр.).

Чая въ Лондонъ грижливо се държи върху 18 пенса фунтъ, цейлонски върху 20 пенса, а японски обикновенъ върху 15 пенса.

Конопъ и юта.

Марселия. Болонски конопъ натураленъ 470, прѣчетенъ 530, марокански 280 фр. 100 кгр.
Юта китайска 190, индийска 180 фр. 100 кгр.

Ласковецъ — конопъ прима 21—24 секунда 19—21, шестаци 23, деветаци 24, салория 25 динара.

Памунъ.

Въ Лондонъ и Манчестеръ, въ последнитъ дни памука се е много повишилъ. Повишението е и въ другитъ чужди тържища. Причината за това е: първо въ производения, които е, че погрѣшно се сѣятъ, споредъ голѣмитъ бланъ, съ 12% по-малко отъ минималната година и второ, въ голѣмитъ ценове, вслѣдствие нещастията въ Япония, производения. Обикноватъ на Япония ще погълне огромни количества памукъ, а това въ борбитъ става въ полза на пазаръ 2 1/2 пенса на либра или прѣбавително 60 лв. на пир на пикалъ.

Ливерпулъ — американски фули мидъ 17.64. Термини: на септември 16.33, на октомври 15.66, на ноември 15.30, на декември 15.21.

Вълна.

Генуа — сѣрѣва неправа: албанска 700—750, черногорска 650—700 лирети 100 кгр.; права: албанска бѣла 1600 до 1700, туниска 1950—2000 лирети 100 кгр.

Француска — сѣрѣва първо качество, прана 11—11.50, алжирска 5 5.25, турска 3.60 фр. 1 кгр.

Английска — цѣнитъ се подигаха: мерино суперъ прима 60 пенса фунтъ (по-рано 58), австралийска 34 (32), австралийска сѣрѣва кач. 24 (22), австралийска груба 14 (13) пенса фунтъ.

Сръбска — прана 80—90, неправа 45—55 динара съ наши лв. 97.60—108.80 и 54.90—67.10 за 1 кгр.

Метали.

Банкръ въ Лондонъ въ поминалната седмица бѣ отпущенъ къмъ повишение, но прѣзъ патеклата седмица отиде обратно къмъ старитъ си цѣни и отъ вържежа му въ борбитъ въ последнитъ нѣколко дни може да се заключаватъ, че цѣнитъ му ще продължатъ да спадатъ. Банкръ стандартъ спадна отъ 64 на 63—63 1/2 англ. лири на тонъ. Електролитния падна само съ 1/2 англ. лири и не обърна вниманието върху себе си както стандарда.

Земетръса въ Япония особено благоприятно повлия върху оловото и цинка, понеже тия метали сж необходими за гра-

дожното поддигане на Япония, смѣта се, че въ полза на Англия ще станатъ голѣми поржжии, при случай че не възникне нѣкой финансовъ криза. Американското слово е по-твърдо съ 6.8, американцитъ използваха оскъдната и повишила цѣнитъ.

Оловото и цинка прѣзъ миналата седмица не можавъ да ватвърдятъ цѣнитъ си. Курса е за промѣна планане 25 1/4, а за доставяне 25 1/4 за оловото, а американски цинкъ — 6.52 цента.

Алюминумъ — 115—120, но нѣма кой да се интересува. Малки сѣлки се направиха за локални пужди.

Антимона — 30—32 официално и 24 англ. лири за китайска стока. Прогнозата на бъдещитъ войни некаже не повлия върху цѣнитъ на този металъ, който се най-вече харчи за войнитъ.

Никела — по старому 130—135, а французска стока 120.

Златото падна на 96.6, а платината на 23 англ. лири.

Стилото.

Белгия. Отъкъ за прозорци (жамопе) въ сандѣци отъ 300 англ. фута, обикновена дебелина 210 фр. 600 фр. Анверс, качество № 4 230 фр. По поржчени мѣрки 7—10% по-скъпо.

Мореплаване

Пристигнаха параходи

s/s „Флорапаризъ“, растовари сухи солени коки, желѣзария, екстрактъ, вѣлна и др.

s/s „Боринда“, носещъ манифактура, вѣлна, памучни прѣжди и др., които растовари.

s/s „Дроморъ“, растовари металчески стоки, медъ, ламарина, тенекъ, машинария, югена прѣжда и др.

s/s „Georgina“, растовари, манифактура, стѣклария, желѣзо и др.

s/s „Венеция“, растовари колониялъ, манифактура, захаръ и др.

s/s „Буквина“, растовари захаръ, паламудъ, торби, коки и др.

s/s „Сира“, растовари манифактура, машинария, ангелинови бон, метални надѣлания и др.

s/s „Херкулесъ“, растовари разни стоки.

s/s „Аливиадесъ“ съ разни стоки.

s/s „Чилио“ растовари манифактура.

s/s „Андалузия“ съ разни стоки.

s/s „Роло“ съ разни стоки.

s/s „Миди дьо“ — товари стоки наши за Марселия.

Очакватъ се да пристигнатъ:

s/s „Bulgarien“ на 14 октомври съ разни стоки.

s/s „Dido“ на 15 октомври отъ Ливерпулъ, Спанска съ разни стоки.

s/s „Гродно“ — днесъ-утрѣ ще трансбордира стокитъ си въ Цариградъ.

Варненска стокова борса.

1 октомври 1923 г.

Въ края на миналата и въ началото на текущата седмица се отбѣлжва едно относително засиляване на пристигането на ваго-ни съ върпени храни направо въ борсата и отдалѣно аливерта. Така на 22 септември, освѣнъ продаденитъ въ борсата сутринята 3 вагона бобъ и 4 вагона зимница, въ състоялата сл. общъ сѣщия денъ борса се продадоха още 7 вагона зимница съ относителна тежина 77, 76, 74, 75, 75 1/2, 76 1/2 и 73 при сѣсъ 2 1/4, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, продадени по 345 до 365 лева 100 кгр.

На 24 септември пристигнаха 7 вагона бобъ, продадени по 445 лева 100 кгр. — съ повишение 10—15 лева на 100 кгр. сравнително последнитъ продажби.

Пристигнаха и 16 вагона зимница съ относително тегло 74, до 77 1/2 и сѣсъ 1 на 4 до 15 на 3, продадени по 337-50 до 355 лева 100 кгр.

На 25 септември пристигнаха 7 вагона бобъ, продадени по 450 до 460 лв. 100 кгр. и 6 1/2 вагона и 12 тона зимница, съ относително тегло 75 до 76, при анализъ 1 на 2 до 12 на 6, продадени по 330 до 365 лева 100 кгр.

На 26 септември се продадоха 4 вагона зимница съ относително тегло 76 1/2 до 77, при сѣсъ 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, 2 1/2, продадени по 375 лева 100 кгр. — последната отъ Видинъ; 1 вагонъ ечимъ по 280 лева 100 кгр. и 5 вагона бобъ по 457-50 лева 100 кгр.

На 27 септември прѣди общъ не се сключиха сѣлки, понеже купувачитъ неохотно се отнесоха къмъ предлаганитъ мостри. Слѣдъ общъ станаха сѣлки на 10 вагона зимница по 330 до 362-50 лева 100 — за зимни; ця малко по-мекко, т. е. незначително спадане.

На 28 октомври пристигнаха и се продадоха 6 вагона бобъ по 460 лв. 100 кгр. и 3 вагона зимница съ относително тегло 76, 75 1/2 и 75 при анализъ 2 1/2, 2 1/2 и 2 1/2 по 357-50 до 362-50.

На 29 октомври продаде само 1 вагонъ бобъ по 520 лв. 100 кгр. Други 10 вагона по нѣмавие охотници купувачи останаха непродани. Продадѣха се и 2 вагона зимница по 345 и 360 лв. 100 кгр.

Лияцата.

1 октомври 1923 г.

Пияцата продължава да е въ бездѣйствие тъй, както прѣзъ мѣститъ сезонъ, ако не даже и по-тежко. Положението на търговцитъ отъ всѣхъ браншове е окаянно. Това положение на търговията напълно се отразява и въ банковото дѣло — шанжа изобщо съвѣтъ го нѣма.

По-главнитъ артикули се движатъ въ цѣнитъ както слѣдва:

КОЛОНИАЛЪ.

Въ каси захаръ кубчета 31-50 до 32 лева, пѣсокъ 27 до 28 л., кафе „Рио“ 65 л., типъ 60—62 л., оризъ 14 до 20 лв., дървени масла 40 до 43 лева, маслини 19 до 25 лева, салунъ 24 до 26 лева, марселски 730—745 лева касата, типъ самалитъ 1300, черъ пиперъ 43—46 лева, лимонска киселина 80—90 лева, мѣстна 83 лева.

МАНИФАКТУРА.

Прѣжди № 8 1/2 до № 34 лева 550 до 650; сулани есмеръ 375 до 395, касъръ 460—470, обикновени 450—480 лева; кдиракъ 640 лева; ницго суланъ 450—550 лв.; платни отъ Д-во „Текстилъ“ — № 425 каботъ метръ 21-50 лв.; № 8150 метръ 21 лв.; № 8250 метръ 22-50 лева, № 3750 м. 79-50 лева.

ОБЩАРСКИ СТОКИ.

Гюлѣтъ геневски 1 лева 130, унгарски 120—135 лева, французски 150—155, мѣстенъ 50—60 до 90 лева, шевра: „Гризонъ“, 75—85, „Мезоньеръ“ 65—70 л. фусъ; юфтове: мѣстенъ 105—180, французски бѣлъ 170, черъ 225 лева.

За тия артикули има едно малко по-оживено движение, но далечъ не удовлетворително.

ХРОНИКА

Месото въ Шуменъ отъ 27. IX почна да се продава: овнешко и опто по 20 лева, говедско по 17 лева, а биволско по 15 л.

Защо въ Варна продължава да е по-скъпо съ 1/2 отъ стойността отъ това въ Шуменъ? Разбираме — да е 1 — 2 лева, по-скъпо, но съ 7—8 лева, това е непонятно. Общината ни трѣбва да вземе актъ отъ това.

Дошло се в до съгласие банка „Българинъ“, „Горско-Тър-

говска“ банка и дво „Обединение“ да се сѣзатъ съ капиталитъ си въ едно общо прѣдприятие. По това поводъ Горска банка свиква извънредно общо събрание на акционеритъ си за 12 октомври т. г.

Стопанската конференция отъ прѣдставителнъ цѣлото царство, очаква се да бѣде свикана отъ министра на финанситъ и това на вътрѣшнитъ работи наскоро. Дѣлжностъ е на стопанскитъ съсловия да направятъ лица достойни — добри подготвени да третиратъ стопанскитъ въпроси.

Софийската Търговска камара е ходатайствувала прѣдъ правосъдното министерство за едномѣсеченъ мораториумъ въ цѣлата страна. Мораториума се налага повече отъ всѣко друго време сега. Застол на търговията, стопанската криза, вслѣствие най-последнитъ събития, сж на върха си: всичко е спрѣно, всичко е сковано.

Процеса С. Симеоновъ — Наки Чаневъ отъ Шуменъ, по първоначаленъ искъ отъ Симеоновъ, но изпечеленъ въ Шумен. окр. сѣдъ като І-на инстанция отъ Чанева е прѣсѣденъ въ Русен. Апелативенъ сѣдъ въ полза на първоначалния ищецъ така: Чаневъ или наследницитъ му, понеже той почина, да повърнатъ на Симеонова 375 акции отъ Българ. Пивоварно Д-во въ Шуменъ и сѣдебнитъ разходи въ равнѣръ на 32,000 лева. Дѣлото, по касационна жалба, е отнито или ще иде въ касационния сѣдъ.

Реколтата, по прѣвѣтането на министерството на земледѣлието, е прѣдставена въ цифри, както слѣдва: жито тѣвдо 215,000 тона, зимница 1,055,000 тона, ечимъ 267,000 тона, овесъ 145,000 тона и кукурузъ 559,000 тона, а всичко 2,350,400 тона.

На 5 септември въ Львовъ, Полша се откри пазаръ на полската търговия и индустрия. Между многото посѣтителнотъ Романия, Сърбия, даже отъ Босна, панаяра е билъ посѣтенъ и отъ български търговци и индустриалци на брой около 60, които се живо интересуваха отъ полската търговия и индустрия.

Тия дни ще почнатъ работата си назначенитъ отъ финансовото министерство контролни комисии, които ще извършатъ прѣвѣрктъ на първоначалнитъ комисии по издѣлването на вѣната и материалитъ, отъ които се вари ракия.

Италиански търговци за покупка на пашкули сж пристигнали въ България. Тѣ сж пожелали прѣпоржжитъ и сѣдѣйствието на Италианската търговска камара въ София за оповнаване

съ наши мѣстни търговци и пашкули, да могатъ да направятъ закупки.

За прѣвѣшенето портфола на д-ство „Нюоркъ“ министра на търговията е писалъ докладъ въ Министерския съветъ. Прѣвѣрлянето се иска да стане върху българската държава, съгласно вѣтъ наработената конвенция.

Прѣзъ второто тримѣсечие отъ настоящата година въ кланцитъ на окръжнитъ градове въ царството е билъ въ кланъ добитѣкъ, на общо живо тегло 7,388,674 кгр.

Министерството на земледѣлието ще иска прѣвѣшенето отъ министерския съветъ да се закупватъ отъ страната годнитъ жребци за отглеждане въ държавнитъ коневалови.

За да не се изостри вагонната криза, както миналата година, дирекцията на желѣзницитъ е помолила търговско индустриалнитъ камари да покажатъ търговцитъ въ бързото разтоварване на вагонитъ.

Нурсътъ на митата. Курсетъ по който ще се събиратъ митата до 1 декември т. г. остана сѣщия — за 1 ал. левъ ще се плащатъ 15 кнѣжии. Направенитъ постѣжки за намаление то на този курсъ сж отхвърлени, поради фискални и народостопански съображения, до като валулата на лева се изравни съ митническия курсъ.

Намалена комисионна. Одобрено е отъ министерството на финанситъ постановлението на Народната Банка споредъ което предвидената комисионна на вътрѣшността отъ 4% се изменя както слѣдва: за преводи до 10,000 лв. — 4% комисионна; до 50,000 лв. — 3% комисионна; до 100,000 лв. — 2% комисионна; за преводи върху преводитъ суми въ цѣло, а не състалино. Горното намѣнение вѣдва въ сила отъ 1 октомври т. г.

Пристигнаха монети. Пристигнаха 172 каси отъ поржчавитъ въ Австрия еднолени и двулени алуминевни монети. Наредено е приемането имъ.

Документитъ за внодъ на стоки. Наредено е до митническитъ власти, когато се прѣдставятъ документи на чуждъ езикъ, въ основа на които трѣбва да се пропусне безъ мито стока или прѣдметъ или за подобна целъ, да се иска превеждането на подобнитъ документи на български отъ учрѣждение, което има това право, или отъ доверено лице на митницата, владѣюще добръ езикъ и чакъ тогава да се дѣйствува по тия документи.

Печатница Д. Тодоровъ, Варна

МНОГО ДОБЪР ДОХОД

може да има човек, който поеме представителството на най-големото българско осигурително дружество

„Балкан“ Сѣбрани премии през 1922 г. 98 мил. лева
Капитал и резерви 102 мил. лева

Подходяща работа за запасни офицери, пенсионери, комисионери и др.

Сведения от Главната Дирекция — София

ПУШАЧИ

Д-ВО „СЪЕДИНЕНИТЪ ТЮТЮН. ФАБРИКИ“

Обръща вниманието ви, че папироситъ и тютюннитъ произведени въ фабриката му въ

Пловдивъ, Русе, Варна, Шуменъ, София и Сливенъ

се приготвяватъ отъ най-доброкачествени и естествено ароматични тютюни, безъ никакви примѣси за ароматизиране.

Пушете само папироситъ и тютюнитъ на

КАРТЕЛА.